

Bijlage 7

TUG'97 conferentie

Erik Frambach

abstract

Een kort verslag van de conferentie van de T_EX Users Group 1997 in San Francisco, USA.

keywords

conferentie, TUG, San Francisco

T_EX Comes Home

De jaarlijkse conferentie van TUG vond dit jaar plaats in San Francisco. Dat is dus erg dicht bij de oorsprong van T_EX, Stanford University. Het thema voor deze conferentie was daarom "T_EX Comes Home".

TUG had tot voor kort een eigen *office* in San Francisco. Die office werd echter net op dat moment opgeheven. Een beetje wrang, maar wel een verstandige beslissing. Voor de deelnemers aan de conferentie leverde dat een aardige verrassing op. Alle boeken, T-shirts, mokken, oude TUGboats en andere spullen die bij het ontruimen van de office overbleven werden voor een habbekrats te koop aangeboden.

De locatie

De conferentie vond plaats in de Lone Mountain Conference Center op de campus van de University of San Francisco. In de conference center had TUG een fraaie zaal om koffie en thee te drinken tijdens de pauzes, en om de lunch te gebruiken. Ontbijt konden we krijgen in een soort mensa een paar honderd meter verderop. Na een of twee dagen hadden velen echter door dat je dat ontbijt net zo goed kon overslaan en wachten op de eerste koffiepauze. Daarbij werd namelijk ook een bijna compleet ontbijt geserveerd.

De zaal waar de lezingen werden gegeven was in verhouding nogal pover. Om alle circa 80 deelnemers een zitplaats te geven was de zaal domweg te klein. Ook de luchtverversing was daar duidelijk niet op berekend. Een geluidsinstallatie ontbrak geheel, wat voor mensen achterin de zaal soms lastig was.

Het komt echter niet veel voor dat alle deelnemers bij een lezing aanwezig zijn, dus er viel wel mee te leven.

Preprint van proceedings

De preprint van de proceedings vond ik eerlijk gezegd weggegooid geld. Die bestond namelijk uit enkele verre van complete of onafgewerkte stukken, plus een complete

handleiding van (dus niet artikel over) L^AT_EX2html. Het is te hopen dat de definitieve versie beter in elkaar zit.

De lezingen

Hierna volgt een kort overzicht van de lezingen die gegeven zijn op de bijeenkomst. Ik ben niet overal bij geweest, dus het is mogelijk dat hier of daar iets niet (helemaal) klopt. Excuses daarvoor.

Op de eerste dag vertelde John Plaice over 'Omega', de 16-bits versie van T_EX, die nog heel wat meer kan dan van T_EX gewend zijn. Verder vertelde Ross Moore over 'L^AT_EX2html' en Anita Hoover over perikelen bij de omschakeling naar het gebruik van L^AT_EX 2_ε.

Op de tweede dag presenteerde Kristoffer Rose 'Xy-pic' als middel om 2-dimensionele tekeningen te maken die geanimeerd kunnen worden. Sebastian Rathz gaf een lezing over het maken van Metapost plaatjes. Eitan Gurari liet zien hoe je met 'DraT_EX' tekeningen kunt maken. Vervolgens liet Ross Moore nog een geavanceerde toepassing zien van 'Xy-pic'. Sebastian Tannert presenteerde 'CIRC', een pakket waarmee met eenvoudige commando's ingewikkelde stroomschema's kunnen worden getekend.

In de middag kregen we van Peter Breitenlohner te horen wat de stand van zaken is met betrekking tot 'ε-T_EX'.

Vaak waren de toekomst van T_EX (ε-T_EX, SGML, etc.) aanleiding tot discussies in de wandelgangen en soms zelfs tot in de kleine uurtjes.

Yannis Haralambous besprak vervolgens 'Omega, the full release' en Michel Goossens vertelde over de bekende 'T_EX Live 2' cdrom en enkele belangwekkende aspecten van 'Web2c' en 'L^AT_EX catalogues'.

Werner Lemberg introduceerde enkele nieuwe programma's om fonts te manipuleren, en Hans Hagen sloot de middag af met een lezing over het maken van complexe en hoog-interactieve documenten.

De volgende dag werd dieper ingegaan op zaken rond elektronisch publiceren. Elsevier heeft Yannis Haralambous gevraagd een nieuwe set mathematische fonts à la Times te maken. Yannis liet enkele details zien van Griekse symbolen die hij had ontworpen. Sergey Lesenko vertelde over zijn dvi/pdf programma en het gebruik van graphics. Han The Than liet vervolgens zien hoe je direct PDF kan produceren met 'PDF_TE_X'. Ontwikkelingen in PDF en L^AT_EX waren het thema van de lezing van T.V. Raman van Adobe Systems. Ook IBM was van de partij. Hun vertegenwoordiger vertelde over 'techexplorer', een programma waarmee (L^A)T_EX-code *on-the-fly* geformatteerd kan wor-

den zoals we dat gewend zijn van WWW-browsers.

In de middag besprak Jon Bosak ‘DSSSL’, voor SGML-kenners een begrip. SGML is zoals bekend de ‘grote broer’ van HTML. Binnenkort komt XML er aan, de opvolger (‘grotere broer’) van HTML. Dat wordt vast heel bijzonder.

Sebastian Rathz liet zien hoe $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ als *backend* voor ‘Jade’ kan functioneren. Ross Moore ging vervolgens in op heden, verleden en toekomst van ‘ $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}2\text{html}$ ’. Daarna demonstreerde Eitan Gurari een radicaal andere benadering zien om van *any* $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ naar HTML te converteren, namelijk via DVI, met behulp van het pakket ‘ $\text{T}_{\text{E}}\text{X}4\text{ht}$ ’.

Op woensdagochtend kwamen de uitgevers aan bod. Mimi Jett vertelde als hoofd van een grote uitgeverij over haar ervaringen met $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ bij de productie van computer ondersteund onderwijs. Daarna liet Douglas Lovell een onverwachte toepassing van $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ zien, namelijk voor het automatisch genereren van autohuurcontracten. Fred Bartlett ging vervolgens in op de eisen die uitgevers stellen aan $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ om het beter bruikbaar te maken voor hen. Met een (mijns inziens nogal lauwe) panel discussie werd de ochtend afgesloten.

In de middag kwam $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}3$ aan bod in een lezing van David arlisle. Verder liet Michael Downes zien dat het breken van formules over meerdere regels weliswaar lastig is, maar met wat handigheid toch grotendeels automatisch netjes kan gebeuren. Ook de middag werd afgesloten met een panel discussie, met als thema “intwikkelingen in $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ in relatie tot het verschijnen van nieuwe $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -varianten”. Men was nogal moe geloof ik.

De laatste dag was gewijd aan meer exotische zaken zoals kleurgebruik en tekst in minder eenvoudig te zetten talen (althans vanuit $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -perspectief). Dan Olson beschreef hoe hij met vallen en opstaan de kneepjes van het afdrukken in kleur onder de knie kreeg. Kazuhiro Kitagawa vertelde over zijn onderzoeksproject naar de mogelijkheden om $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ te gebruiken bij het maken van watermerken.

’s Middags vertelde Frank Mittelbach over wat er allemaal komt kijken bij het maken van multi-linguale documenten. Hans Hagen liet daarna zien hoe in ‘ $\text{ConT}_{\text{E}}\text{Xt}$ ’ met *interfaces* in verschillende talen kan worden gewerkt. De laatste lezing was van Werner Lemberg die liet zien hoe met het $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -pakket ‘CJK’ Chinese, Japanse en Koreaanse teksten gezet kunnen worden. Hij liet daarbij ook zien hoe fraai al die voor ons zo vreemde tekens gelijktijdig zichtbaar kunnen worden gemaakt en ge-edit(!) met behulp van Mule.

Prijzen

De prijs voor “het beste / meest interessante” ging dit jaar naar Han The Than voor zijn werk aan PDF $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$. Hij verdient die prijs zonder meer. Toch is het vreemd dat hij die prijs kreeg omdat vorig jaar op de TUG-conferentie in Dubna (Rusland) Petr Sojka voor hetzelfde werk al onderscheiden is. Maar daar waren vrijwel geen Amerikanen bij...

Michel Goossens werd als scheidend voorzitter onderscheiden voor zijn vele verdiensten. Mimi Jett volgt hem op. Zij heeft er duidelijk zin in en we wensen haar veel succes. Ook van Sebastian Rathz werd op passende wijze afscheid genomen omdat hij aftrad als secretaris.

Uiteraard werden ook verschillende anderen die voor of achter de schermen mee hadden geholpen aan het realiseren van deze conferentie bedankt.

Verder werd Hans Hagen onderscheiden als meest opvallende / veelbelovende nieuwkomer in de TUG-wereld.

Social Event

Bij een TUG-conferentie hoort een “Social Event”. Dit keer was dat een rondvaart met diner door de baai van San Francisco. Bij ondergaande zon konden we genieten van uitstekend eten en drinken en uitzicht op markante punten zoals de fameuze Golden Gate Bridge en het gevangenis-eiland Elcatraz.

Hier kwam $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ echt terug bij zijn “roots”: Donald Knuth was ook present op de boottocht.

Conclusie

Wat mij betreft was het een heel geslaagde bijeenkomst. Zoals gewoonlijk werd er in de wandelgangen uitvoerig gediscussieerd over allerlei $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ nische zaken, vaak tot in de kleine uurtjes. Er werden banden gesmeed en aangehaald. Vele deelnemers zijn van naam erg bekend, maar ze een keer *zien* en met ze praten is toch heel anders dan communiceren via minder persoonlijke media zoals elektronische post.

De volgende TUG-conferentie zal plaatsvinden bij de Nicholas Copernicus Universiteit in Toruń in Polen. Het thema zal zijn: “Integrating $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ with the surrounding world”. Dat wordt vast ook een interessante bijeenkomst. Bovendien is die voor ons Europeanen aanzienlijk dichterbij (lees: goedkoper) dan in San Francisco. Van harte aanbevolen.